

ДОКЛАД

**НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА
РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА
ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА**

„ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ”

**ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.4. ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ,
ОБЛАСТ НА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ, 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ**

ВЪВ ФОЗ НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ ПЛОВДИВ

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска програма „Обществено здраве“ от професионално направление 7.4. Обществено здраве, 7. Здравеопазване и спорт във ФОЗ на Медицински университет – Пловдив.

Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 от ЗВО, чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА и съгласно критериалната система за програмна акредитация на ОНС „Доктор“ в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/, приети от АС на НАОА на 20.10.2016 г. и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
 - II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
 - III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5)
 - IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ
 - V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ
-

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ По ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от Акредитационния съвет (АС)	Протокол №11/15.04.2021 г.
2.	Утвърждаване на състав на експертната група от АС Проф. Елена Желева, дп – – ръководител на ЕГ; Доц. Кристина Захаријева, дп – дф – член на ЕГ; Валентина Коджаманова – студент - член на ЕГ; Наблюдаващ процедурата от ПКЗС: проф. д-р Магдалена Стефанова Платиканова, дм	Протокол №25/24.11.2022г
3.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ (проведени срещи <i>on line</i>)	19.12.2022 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол №7/21.02.2023 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №8/28.02.2023 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА (относно становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

II.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Докторската програма по научна специалност „Обществено здраве“ във ФОЗ е **нова** за Медицински университет-Пловдив. Обучението ще се осъществява във всички звена (катедри) на ФОЗ, където има условия и са изпълнени изискванията на ППЗАРРБ, чл. 4 (4) и ПАРМУП, чл. 9 на МУ – Пловдив (обучението на докторантите може да се провежда и в първични звена, където има поне едно хабилитирано лице от съответното акредитирано професионално направление на МУ – Пловдив).

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5)¹

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението/ неизпълнението на всички критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие на стандартите и насоките за осигуряване качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерии 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството на обучението на докторската програма.

1.1.1. Целта и задачите на обучението по докторската програма с научна специалност „**Обществено здраве**“ са формулирани ясно, задачите са конкретизирани и обосновани. Обучението по програмата трябва да осигури знания и умения, с които докторантите самостоятелно и компетентно да решават теоретични и практически задачи в областта на специалността като: идентифицират и анализират актуалните проблеми на общественото здраве и съвременното здравеопазване; да намират най-добрите решения на проблемите при управлението, съобразно резултатите от собствената си научноизследователска дейност, свързани с влиянието на детерминантите на здравето върху качеството на живот.

Акцентът е поставен на практическата подготовка и реализация на конкурентно способни специалисти в България и Европейския съюз. Интерпретирани са специфичните аспекти на предназначението ѝ за създаване на експерти по социална медицина, епидемиология, редки болести и обществено здравеопазване. Анализирайки предложените документи, ЕГ установи, че ВУ ще организира обучение по докторска програма в съответствие със своята мисия, цели, задачи и действащото законодателство.

Докторската програма **ще е предназначена** за специалисти от **професионално направление 7.4. „Обществено здраве“** на ОКС „Магистър“ с **професионална квалификация** по „Обществено здраве и здравен мениджмънт“, „Управление на здравните грижи“, „Управление на медико-социалните дейности и общественото здраве“.

1.1.2. Цялостната дейност на обучение по докторската програма ще е подчинена на институционалната система за качеството, без да се пренебрегва спецификата ѝ.

Политиката по качеството на МУ-Пловдив е формулирана в **актуализирания** Правилник за устройството и дейността на МУ-Пловдив (ПУДМУП), изменен и допълнен от ОС на МУ-Пловдив на 24.02.2022 г. в съответствие със ЗРАСРБ, 2021 и Закона за висшето образование от 2020 г. и Наръчника по качество на СУК ISO 9001:2015. Публично оповестена с публикуването им на сайта на МУ – Пловдив <https://mu-plovdiv.bg>.

В МУ – Пловдив “Системата за управление на качеството“ (СУК) е описана в **Наръчник по качеството на МУ – Пловдив**, основен документ, в който са описани същността, политиката, целите, функциите, основните принципи на системата за оценяване и поддържане на качество на обучението. **Документацията на СУК** е актуализирана съгласно ISO 9001:2015.

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

В МУ-Пловдив структурните единици за контрол на качеството са организирани на три нива: университетска комисия, факултетна комисия и катедрен отговорник по качеството. Съставът на Университетската комисия по управление на качеството на Университета се одобрява и утвърждава със заповед на Ректора. Тя е актуализирана със Заповед №Р-287/31.05.2022г.

Комисията по качество на ФОЗ се състои от 10 члена: с включени по 1 преподавател от всяка катедра и представител на потребителите на кадри, има представител на студентите. Съставът на Комисията по качеството е актуализиран с решение на ФС Протокол №3/14.04.2021г.

Ежегодни се извършват планови вътрешни одити. Обект на одит в обучаващото звено са: Учебен процес, включващ обучение на студенти, докторанти и специализанти; Научноизследователски процес; Управление и развитие на научноизследователските кадри; Управление на документите по качеството и записите по качеството.

Резултатите се оповестяват в сайта на МУ-Пловдив и на съответните структурни звена.

1.1.3. Докторантите и преподавателите прилагат научно образователни стандарти в своята научна, учебна и методична работа, съгласно утвърдените програми. Предлага се обучение, което съответства на съвременните постижения в науката и се признава от академичните общности.

Голяма част от научните изследвания на академичния състав е свързана с тематиката на докторските програми. Резултатите са представени на национални и международни научни форуми.

1.1.4. В МУ-Пловдив е създадена система, гарантираща качеството на НИД и стриктно спазване на етичния кодекс. Контролът се включва на различни етапи от разработването на научните проекти до публикуване на резултатите.

Преди стартиране всички научни изследвания върху хора и животни, провеждани в МУ - Пловдив, подлежат на начална експертна оценка от *Етичната комисия*. Тя е експертен и консултативен орган, учреден към МУ със Заповед на Ректора. Въведена е практика всички докторанти преди защита да подават декларация за оригиналност на данните. Преподавателският състав реализира своите задачи по обучението в мултиетническа и мултикултурална среда и всякакви форми на дискриминация са неприемливи и неприемливи.

Утвърдени са и се прилагат **Вътрешни правила за установяване на плагиатство и недостоверност** на представените научни данни в научната продукция на Академичния състав на МУ-Пловдив, както и **Правилник за създаване, регистрация, защита и управление на обектите на интелектуална собственост**.

В МУ-Пловдив съществува автоматизирана система за плагиатство. Програмата помага на редактори, автори и рецензенти да предотвратят нарушения чрез сравняване на сходството на ръкописите.

За периода 2018-2022г. във ФОЗ няма регистрирани случаи на прояви на дискриминация, изпитни измами и плагиатство.

Констатации за изпълнението на критерий 1.1:

МУ-Пловдив има публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството на обучението по докторска програма „Обществено здраве”. ВУ ще изгражда и прилага политика за осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания и обучението по докторската програма. Цялостната дейност за обучение по всяка докторска програма е подчинена на институционалната система за качество и ще отговаря на действащите законови наредби.

Стандарт 2: Разработване и одобряване на програмите

Критерий 2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни.

2.1.1. Докторската програма по научна специалност „Обществено здраве“ във ФОЗ към МУ - Пловдив ще се въведе след дадена положителна акредитация от Акредитационния съвет на НАОА и ще се осъществява съгласно съвременните тенденции в развитието на специалността, като се следят новостите в специализираната литература от български и чужди автори.

2.1.2. Цялата документация (учебни планове и учебни програми) периодично се анализира и се обновява, като се взема предвид мнението на обучаваните докторанти и потребителите на образователния продукт. Промените в учебната документация се базират на спазване на регламентирани процедури, създаващи възможност за непрекъсната актуализация на учебните планове, програми и квалификационни характеристики. Всяка промяна в учебен план или въвеждането на нов учебен план се прави по предложение на Катедрения съвет, обсъжда се и се одобрява на Факултетен съвет.

Чрез участието си във ФС, АС, както и чрез прякото си участие в академичните дейности на катедрите, в които са зачислени, докторантите имат възможност да участват в обсъждането, актуализирането и утвърждаването на учебните програми.

Представената учебна документация по настоящата докторска програма е съобразена с нейната специфика, следва задължителните академични стандарти, периодично ще се обновява и ще е подчинена на актуалните нормативни документи.

Процедурите по докторската програма и обучението на докторантите във ФОЗ на МУ– Пловдив се регламентират с **Академичен стандарт** (<https://mu-plovdiv.bg/wp-content/uploads/2016/08/akademichen-standart-uchebna-distiplina-mu-plovdiv.pdf>).<https://mu-plovdiv.bg/wp-content/uploads/2016/09/akademichen-standart-uchebna-distiplina.pdf>.

2.1.3. Учебната документация за прием и обучение на докторанти по „Обществено здраве“ се съхранява в Научния отдел на Ректората на МУ-Пловдив и в обучаващото звено. Документацията за хода на докторантурата се съхранява в **лично досие** за всеки докторант. Спазват се стриктно всички основни етапи в подготовката на дисертационния труд на докторанта при постоянен контрол от страна на научния ръководител. Текущо се упражнява контрол върху спазването на изискванията на нормативните документи, свързани с обучението на докторантите.

2.1.4. Докторската програма по „Обществено здраве“ ще заема важно място в обществените потребности на региона и страната, поради актуалността на темите, засягащи социално-значими интердисциплинарни проблеми. Участията в международни научни форуми са предпоставка за подготовка на докторантите, съобразно Европейските изисквания и тяхната конкурентоспособност на пазара на труда. Докторската програма според академичния състав на обучаващите звена ще позволи на МУ – Пловдив да работи по различни съвместни партньорски програми, да си сътрудничи и обменя преподаватели и студенти и с чуждестранни учебни заведения обучаващи по професионално направление „Обществено здраве“.

2.1.5. Докторската програма по „Обществено здраве“ се предлага за първи път и няма аналогични програми на други ВУ в България. Възможностите за мобилност на студенти, докторанти, преподаватели и преподавателски състав по програма „Еразъм +“ са представени на сайта на университета

Във ФОЗ има реализирана **входяща и изходяща мобилност** на академичния състав по „Еразъм +“ за периода 2018-2022г..

2.1.6. Приемът и обучението на докторантите във ФОЗ на МУ-Пловдив се осъществява в съответствие със ЗВО, Закона за развитие на академичния състав в Р. България (ЗРАСРБ),

Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Наредбата за държавните изисквания за приемане и обучение на докторанти, Правилника за устройството и дейността на МУ – Пловдив, Регламент за придобиване на ОНС „доктор“ и „доктор на науките“ в МУ–Пловдив, Програма за качество на докторантурата и други са публикувани на сайта на МУ – Пловдив.

Утвърдената документация за обучение на докторанти по научната специалност „Обществено здраве“ предвижда стриктното спазване на всички основни етапи в подготовката на дисертационния труд на докторанта под контрола на научния ръководител.

Констатации за изпълнението на критерий 2.1:

МУ-Пловдив и ФОЗ изграждат и прилагат процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми. Учебната документация по настоящата докторска програма е съобразена с нейната специфика и със задължителните академични стандарти. Реализирана е входяща и изходяща мобилност на академичния състав в ФОЗ.

Стандарт 3: Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

В МУ-Пловдив съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд. Изградена е система за насърчаване на научноизследователската дейност на студенти и докторанти. Подпомага включването на докторанти в изпълнението на самостоятелни проекти с научна и практическа насоченост.

3.1.1. Подготовката на докторантите по специалност „Обществено здраве“ се предвижда да се реализира чрез **съвременни образователни форми и методи**, включващи разнообразни тематични курсове, лекции, семинари, интернет-базирани средства, планиране и провеждане на научни разработки и други. Обсъждано е да се разработят примерни теми от кандидатите при зачисляване в докторската програма по „Обществено здраве“. Докторантите ще осъществяват и преподавателска дейност с натовареност до една трета от средната учебна натовареност на нехабилитираните преподаватели. Преподавателската дейност на докторантите ще бъде фиксирана в графици за учебната дейност на съответното обучаващо звено.

3.1.2. Обучението на докторантите се осъществява по **индивидуален учебен план**, изготвен от неговия научен ръководител, обсъден и приет на Катедрен съвет и утвърден от Факултетен съвет, съобразен с утвърдения от Академичен съвет на МУ-Пловдив образец. Той е съобразен с Учебната план-програма на специалността „Обществено здраве“, темата на дисертационния труд и определя насоката на докторантурата.

Изпълнението на индивидуалната програма се контролира от научния ръководител, на заседания на Катедрения съвет и на Факултетния съвет. Докторантите ще се атестират от ФС в края на всяка академична година като се попълва **Атестационен лист на докторанта**. Учебният план се изготвя от докторантите и научните им ръководители или консултанти, обсъжда от съвета на Катедрата и се утвърждава от Факултетния съвет. Индивидуалният учебен план определя насочеността на докторантурата и ще се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години.

През 2015 г. в МУ-Пловдив е създадено **Докторантско училище**, което е насочено към образователните и научни потребности на докторантите и младите изследователи от всички основни звена на Университета.

В МУ – Пловдив се провежда организиран учебен процес на докторантите по **групов учебен план**. Разпределението по видове дейности за срока на обучението се извършва на базата на **система за натрупване на кредити за докторанти**, утвърдена от Академичен съвет на МУ – Пловдив. В края на обучението докторантите получават сертификат с кредитна оценка, удостоверяващи участието им в обучението, груповия учебен план, който се представя като задължителен документ за допускане до публична защита. Индивидуалният учебен план се съхранява в досието на докторанта в Научния отдел на Ректората на МУ-Пловдив.

3.1.3. Докторантите изпълняват всички основни етапи в подготовка на дисертационния си труд, като ежегодно подготвят и представят пред Факултетния съвет (ФС) научен и финансов отчет. Те представят пред Катедрения съвет периодичен отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (докладване на получени резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния учебен план. Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта и предлага, съвместно с докторанта, конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата академична година. Катедреният съвет приема становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта; предложение за атестация на докторанта; предложение за конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата година; препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата.

Предложенията се утвърждават от ФС. Протоколът от оценката на ФС, отчетът на докторанта и писменото становище на научния ръководител се представят в отдела за НИД и се прилагат в досието на докторанта.

Научният ръководител може да изисква отчет за работа по докторантурата по всяко време на академичната година. Докторантите представят резултатите от дейността си в рамките на научните сесии в МУ – Пловдив.

Те се атестират от ФС в края на всяка академична година. **Административното осигуряване и контрол на обучението по образователната и научна степен „Доктор” се осъществява от Научния отдел на Ректората на МУ-Пловдив.** Документацията за прием и обучение на докторантите се съхранява в Научния отдел на Ректората на МУ-Пловдив, като периодично се анализира и обновява. **Личното досие на докторанта съдържа всички материали и документи свързани с неговото зачисляване, подготовка и разработване на дисертационния труд:** документи от участието в конкурса; заповед за зачисляване в докторантура; препис-извлечение от протокола на заседанието на научното звено (Катедрен и Факултетен съвет), обсъдило индивидуалния учебен план на докторанта; индивидуален учебен план на докторанта; препис-извлечение от протокола на заседанието на научното звено в края на всяка календарна година, обсъдили и приели: отчета на докторанта, оценката на неговия научен ръководител, атестирането, както и самите документи (отчет, доклад, атестационен лист); удостоверения за положени изпити по индивидуалния план; план-сметка, изготвена по образец и одобрена от Катедрения съвет за всяка учебна година; лична регистрационна карта (по образец).

3.1.4. Във ФОЗ на МУ-Пловдив се използват съвременни и публично оповестени методи за оценка на резултатите от научноизследователската дейност на докторантите. **Авторефератите, рецензиите и становищата на дисертационните трудове се публикуват на страницата на МУ-Пловдив.**

3.1.5. ФОЗ има изградена организация за постъпване на докторантски жалби. Създадена е **Комисия за разглеждане на жалби** от докторанти, която в своята работа се ръководи от Етичния кодекс на Университета. Постъпилите оплаквания и предложения се разглеждат от Зам. Ректор по КА.

Констатации за изпълнението на критерий 3.1:

Във ФОЗ на МУ – Пловдив съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучение, провеждането на научни изследвания и подготовката на дисертационния труд. Постиженията на докторантите ще се оповестяват публично. Всички етапи се контролират ефективно от прекия ръководител и научното звено, чрез обсъждане на отчетите и резултатите от работата на докторантите в Кatedрениия и Научен съвети. Оценяването на постиженията им се осъществява чрез научни прояви.

Всички елементи от докторантските процедури са отразени в административната документация. Съществуват правила и комисия за разглеждане на жалби от докторанти, каквито не са постъпвали в отчетния период.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и сертифициране на студентите.

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация

4.1.1. Във ФОЗ на МУ–Пловдив е изразен стремежът за съобразяване с европейските стандарти и националната стратегия за развитие на образованието и здравеопазването, подготовка на студентите и докторантите за работа в силно конкурентна среда. Осъществява се периодична обратна връзка с докторантите за проучване качеството на образователния процес и тяхната професионална реализация.

4.1.2. В приетия Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на АД в МУ са описани процедурите, които обхващат всички етапи от пътя на докторанта. В него са описани всички стъпки, документи и органи, които следва да съблюдават спазването на описаните дейности.

ФОЗ при МУ Пловдив ще създава условия за участието на докторантите в научно-изследователски проекти. По данни на ФОЗ при МУ-Пловдив за периода 2018 – 2022 г. са разработени **44** научни проекти по тематики на докторските програми.

4.1.3. Студентите и докторантите на МУ-Пловдив имат възможност да реализират академична мобилност по програма „Еразъм+” с цел обучение или практика. МУ има сключени двустранни споразумения по програма **Еразъм+** с повече от **100 ВУ в 22 европейски страни и 3 държави извън Европа** (Израел, Колумбия, САЩ). Приет е **Правилник за организацията и осъществяване на дейността по международно сътрудничество и проектна дейност в МУ** (Протокол №1/28.01.2021г.), от 2016г. е създаден Институционален съвет по Програма „Еразъм+“, функционира отдел „Международно сътрудничество“ и „Еразъм+“ звено, които координират и организират дейностите по академичната мобилност.

На сайта на ВУ е представена изчерпателна информация относно възможностите и организацията на академичната мобилност. Допълнителна възможност за участие на докторантите в международни форуми е предоставена във връзка с изпълнението на програмата на проект „Докторант – 1“, реализиран в МУ – Пловдив и неговото продължение във фаза 2. Създадени са условия за работа на докторантите по научни проекти.

Докторската програма по Обществено здраве и е нова и няма осъществена докторантска мобилност.

4.1.4. Във ФОЗ на МУ-Пловдив съществува утвърдена практика, традиция и институционални условия за реализиране на нормативно уредените процедури по приема и обучението на докторантите. **Има утвърдена практика за насърчаване на професионалната реализация и придобиване на по-висока научна степен.**

Регистрирането и проследяването на хода на докторантурите се извършва от отдел НИД и се контролира от Зам. Ректор по НИД.

Констатации за изпълнението на критерий 4.1:

Във ФОЗ, МУ-ВПловдив съществуват много добри условия за академично развитие на докторантите, за участие в научни форуми и научни проекти, за документиране на дейностите на бъдещите докторанти по докторска програма „Обществено здраве“.

Сътрудничеството с научни структури у нас и в чужбина осигурява подобряване на качеството на обучение и кариерното развитие на докторантите.

Стандарт 5. Преподавателски състав

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията

5.1.1. МУ-Пловдив има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав необходим за подготовка на докторанти. Хабилитираните преподаватели са с отлична теоретична и практическа подготовка, висок професионализъм и дългогодишен опит в учебната и НИД.

Обучението на докторанти по докторска програма „Обществено здраве“ ще се провежда във всички звена (катедри) от ФОЗ на МУ – Пловдив, където има поне едно хабилитирано лице от професионално направление 7.4. Обществено здраве (ППЗАРРБ, чл. 4 (4) и ПАРМУП, чл. 9 на МУ – Пловдив). Една от Катедрите, в която ще се обучават докторанти по ДП „Обществено здраве“ е „Здравен мениджмънт и икономика на здравеопазването“.

5.1.2. Научната продукция на академичния състав който ще участва в обучението на докторанти по научна специалност „Обществено здраве“ за периода 2018-2022г. е представена по данни на ФОЗ при МУ – Пловдив с:

- Учебници, ръководства - **5**
- Монографии – **11**, от които **2** самостоятелни и **9** в съавторство
- Научни публикации в български научни списания – **42**
- Публикации в международни научни списания -**29**, от които **17** в списания с импакт фактор (общ Impact Factor **76.462**)
- Научни статии в чуждестранни списания **17** с IF по Thomson Reuters (общ **Impact Factor 96.862**)
- Публикации в български научни сборници - **13**
- Публикации в международни научни сборници – **4**
- Публикации в национални научни списания и сборници – **55**
- Публикации в чуждестранни и реферирани в Index Medicus научни списания - без IF-**12** и с IF по Thomson Reuters - **17**
- Участия в научни форуми – **47**, от които **29** национални и **18** в чужбина
- Научните съобщения на национални форуми – **29**
- Научните съобщения на международни форуми – **18**
- Общ научни трудове – **605**
- Общ брой публикации – **513**
- Общ брой научни съобщения и постери - **202**
- Участия в научни проекти – **44**
- Брой цитирани публикации в национални списания – **28**
- Брой цитирания от чуждестранни автори - **1616**
- Брой цитирания от български автори – **29**

- Цитирани общо **51** научни публикации в чуждестранни списания, от които **1581** са от чуждестранни автори. С общ **Impact Factor** на цитиранията **47.589**
- Цитирани публикации в чуждестранни списания -**62**
- Общ брой цитирания – **2 192**
- Рецензии и становища - **267**

Има **36** реализирани мобилности на академичния състав по „Еразъм +“ за периода 2018-2022г.

5.1.3. Академичният състав предвиден за участие в обучението на докторанти от специалност „**Обществено здраве**“ има утвърдени практики и успешни изяви по специалността на докторантурата и в професионалната област, към която принадлежи.

Констатации за изпълнението на критерий 5.1:

ФОЗ разполага с квалифициран академичен състав, който да участва в обучението на докторанти по докторската програма „Обществено здраве“. Преподавателите са с богат професионален опит и развиват активна научноизследователска дейност, голяма част от която е по актуална тематика на докторската програма. Имат висока публикационна активност, оповестена чрез участие в научни форуми.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности

6.1.1. ФОЗ при МУ-Пловдив разполага със собствена материално-техническа и информационна бази за обучение на студенти и докторанти: аудиторен комплекс, библиотечно-информационен център; център за компютърни системи и комуникации със звена за учебна, научна и фото документация, печатна и издателска база; Център „Проекти“; Кариерен център; симулационен център за обучение и Студентски информационен център.

Една от катедрите, която ще бъде база за обучение на докторантите по ДП „Обществено здраве“, катедрата по „Здравен мениджмънт и икономика на здравеопазването“ разполага с **2** учебни зали, съответно с площ от **38.5 м²** и **32 м²**, (обща площ **68.7 м²**) с общо **45** работни места, с компютърна и мултимедийна техника. Средната площ на студент е **1.5 м²**. и **4** кабинета, всеки с площ от **16.5 м²**. За изследователска дейност на 1 хабилитиран преподавател е изчислена площ от **8 кв.м.** Има **2** компютърни зали във ФОЗ с обща площ **54 м²** и общ брой компютри – **20** бр. Лабораторна площ за изследователска дейност на 1 преподавател на ОТД, с която се разполага в професионалното направление е **5.2 м²**. Всеки преподавател и докторант ще има свободен достъп до компютри с 24-часа Интернет връзка.

За всеки докторант ще има осигурено работно място и достъп до учебни ресурси в базата за обучение. В катедрата се извършва научна дейност, подпомагаща провеждането на: проучвания в областта на мениджмънта при хронични болести, превод и валидиране на специфични въпросници, контингентно оценяване на готовността за заплащане на медицински дейности, достъпност на медицинската помощ и качество на медицинското обслужване.

В МУ – Пловдив функционира Докторантското училище - функционална структура, която е насочена към образователните и научни потребности на докторанти и млади изследователи от всички основни звена на Университета. Целевата група на Докторантското училище са докторанти, млади учени, постдокторанти и студенти.

Научноизследователската работа на докторантите се финансира от бюджета на МУ – Пловдив и чрез научноизследователски проекти. Разходите по защитите на дисертациите се осигуряват от бюджета на МУ-Пловдив.

Налице е възможност за неограничен достъп на докторантите за работа с компютър. Катедра „Управление на здравните грижи“ разполага с 10 компютъра, което позволява всеки преподавател да работи самостоятелно. Катедрата разполага с непрекъсната Интернет връзка и достъп до пълнотекстови публикации чрез библиотеката на МУ – Пловдив.

6.1.2. Необходимата информационна обезпеченост и достъп на докторантите до дигитални ресурси е осигурена чрез библиотеката на МУ-Пловдив. В **Централната библиотека и филиала в база 1** функционират **2** зали за докторанти, оборудвани с компютри, мултифункционални устройства и мултимедия. Електронният каталог и информационните бюлетини за нови книги са достъпни онлайн.

Библиотечният фонд в настоящия момент включва **182 318 библиотечни единици**. Разработени са **2** ръководства в помощ на потребителите: **Бърз справочник на потребителя на БИЦ и Ръководство за потребителя на AccessMedicine**.

Библиотеката разполага с читалня, в която има компютри, свързани с интернет. При нужда докторантите се командироваат до други институции за консултативна помощ или изследователска работа при осигурено финансиране от ФОЗ и МУ-Пловдив. Електронният каталог и информационните бюлетини за нови книги са достъпни онлайн <http://medlib-plovdiv.org/absw/abs.htm>.

Организиран са **6** безплатни достъпа до следните колекции: Academic Search Ultimate и Business Source Ultimate (EBSCO); Oxford Journal (Oxford University Press), IOPscience (IOP Publishing), eJournals Premier (Emerald), De Gruyter и до **7** тематични колекции с видео материали на Alexander Street.

Практическите обучения се провеждат в **двете** библиотечни зали за докторанти, които са оборудвани с компютри, мултифункционални устройства и презентационна техника.

Дейността на докторантите се консултира и администрира от разкрития в Научен отдел сектор „Докторанти и акредитация на докторски програми“.

6.1.3. Библиотеката има абонамент за български и чуждестранни списания на хартиен носител с насоченост, отговаряща на потребностите на научната специалност **«Обществено здраве»**. Осигурен е достъп на докторантите до научни издания и електронна база данни, лицензирани от Министерството на образованието и науката: **Scopus** (Elsevier), **ScienceDirect** (Elsevier), **Web of Science** (Clarivate Analytics). Електронните библиотечни ресурси са достъпни за всички компютри от мрежата на ФОЗ при МУ - Пловдив. В помощ на докторантите се поддържа колекция „Библиотека за докторанта“, която включва специализирана българска и чуждестранна литература по проблемите на писането и публикуването на научна информация, публикационната етика, авторското право и др. от 2016г. е публикуван **„Пътеводител на докторанта“**, с което се подпомага докторантското обучение.

6.1.4. Докторантите във ФОЗ имат възможност да публикуват резултатите от работата си в университетското списание **«Folia Medica»** (списанието се разпространява в 103 научни институции в света и се индексира в медицинските електронни база данни Medline, ProQuest, Copernicus), както и в специализирани български и чуждестранни издания. ФОЗ и МУ - Пловдив периодично провеждат научни конференции, конгреси, кръгли маси с различна актуална тематика по проблемите на здравеопазването с активното участие на докторанти.

Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви.

Констатации за изпълнението на критерий 6.1:

ФОЗ при Медицинския университет – Пловдив разполага с материално-техническа и информационна база с богати библиотечни ресурси за теоретична учебно преподавателска дейност и адекватен академичен комфорт за докторантите. Творческата активност на докторантите се стимулира строго регламентирано организационно и финансово, което се доказва от участията им в научни форуми, реализация на проекти и публикационната им активност.

Стандарт 7. Управление на информацията

Критерий 7.1. ВУ или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите

7.1.1. Информационното обслужване на ФОЗ при МУ-Пловдив се осъществява чрез локалната мрежа. Поддържа се: **WEB-страница на факултета** с възможност за ежедневно актуализиране и електронна поща, обслужваща преподаватели и служители на МУ – Пловдив. Своевременно се обновява страницата на факултета, като се представя актуална информация за катедрите. Актуализира се електронният регистър, който съдържа база данни за студенти, докторанти, преподаватели и административен персонал. В МУ – Пловдив съществува „**Университетски информационен център**” (УИЦ) и система за оценка, наблюдение и отчитане на научните проекти **Университетският център „Проекти“** на МУ- Пловдив, в чиито критерии са включени и такива за участие на студенти и редовни докторанти, както и за участие на асистенти, записани в докторантури на самостоятелна подготовка. Осъществява се периодична обратна връзка със студентите и докторантите за проучване качеството на образователния процес и тяхната професионална реализация.

7.1.2. ФОЗ на МУ - Пловдив прилага „**Система за управление на качеството (СУК)**” по отношение на всички свои дейности. СУК е разработена в съответствие със стандарта ISO-9001-2015.

Чрез наличната информационна база, публично се огласяват резултатите, свързани с управлението на качеството на обучението и реализацията на завършилите докторанти по професионални направления.

Констатации за изпълнението на критерий 7.1:

МУ-Пловдив има изградена стройна система за управление на информацията относно качеството на обучение на докторантите, която се ръководи от Университетската комисия по качество и акредитация. Функционирането на системата се осигурява от регулярното обновяване на докторските програми, административната подкрепа, собствената документация, периодичните външни и вътрешни одити и публичното оповестяване на ефективността на резултатите. Удовлетвореността на докторантите от организацията на обучение се отчита чрез провеждане на анкети.

Стандарт 8. Информация за обществеността.

Критерий 8.1. ВУ или научната организация публикува информация за приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

Висшето училище публикува информация за:

- ✓ приети документи и учебна документация на докторската програма;
- ✓ решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав;

- ✓ решения от академични и факултетни съвети;
- ✓ проведени университетски форуми с участието на докторанти.

8.1.1. Цялата документация по приема, зачисляването и управлението на обучението на докторантите във ФОЗ на МУ – Пловдив е сертифицирана по ISO-9001-2015. Всички докторанти имат достъп до сайта, на който са изнесени нормативните документи с изискванията на всеки етап от обучението. Информация за получените резултати от проведените изследвания, заложиени в научните проекти и в тематиката на докторантурите се публикува на сайта на Университета <https://mu-plovdiv.bg>.

Информация за научните форуми в МУ и публикационната активност на докторантите има и на страницата на Младежкото научно дружество „Асклепий“ (<https://asclepius.bg/>). Полезна информация има и на страницата на Докторантското училище.

8.1.2. В МУ – Пловдив информацията на програмите за мобилност се предоставя системно на web страницата му в раздел Международна дейност (<https://mu-plovdiv.bg/mezhdunarodno-satrudnichestvo>), Програма „Еразъм+“ (<https://mu-plovdiv.bg/tag/erasmus/>). ФОЗ на МУ има **сключени двустранни договори по програма Еразъм+ с 11 университета и факултети в Европейски държави и извън Европа.** Участието на докторанти в мобилности по програма *Еразъм+* става чрез селекционна процедура, която се обявява на сайта на ВУ. Всяка година се провежда информационен ден за програмата и селекцията, на който се канят потенциални участници от докторантите, студентите и преподавателите.

ФОЗ има реализирана входяща и изходяща мобилност на академичния състав по „Еразъм +“ за периода 2018-2022г.

8.1.3. Във ФОЗ на МУ - Пловдив са осигурени добри възможности за публикуване на резултатите от научноизследователската дейност на докторантите по специалността „Обществено здраве“ в широка гама от **специализирани научни списания**. Резултатите от научните изследвания на докторантите се представят на **конгреси и конференции** у нас и в чужбина.

Констатации за изпълнението на критерий 8.1:

Във ФОЗ на МУ – Пловдив редовно ще се публикува информация за новоприети документи и учебна документация на докторските програми, решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав, решения от академични и факултетни съвети, проведени университетски форуми с участието на докторанти.

Има създадени условия и подкрепа за мобилност на докторантите.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

9.1.1. Докторските програми са в съответствие със съвременните изисквания и тенденции на науката и практиката, като периодично се актуализират. Актуализацията на програмите засягат новозачислени докторанти и влизат в сила от следващата (след приемането на промените) академична година. ПУДМУП Раздел „Структура и организация на учебния процес“, чл. 69, 5)

9.1.2. Съществуват утвърдени практики и процедури за повишаване на ефективността на докторските програми. Качеството на образователния процес е предмет на текстове в ПУДМУП – Раздел IV и в Наръчника по качеството на СУК ISO 9001 – Раздел 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2. (<https://mu-plovdiv.bg/wp-content/uploads/2016/09/narachnik-kachestvo-mu-plovdiv.pdf>).

Изпълняват се препоръките от одитите на вътрешната система с цел подобряване на нейната ефективност.

Констатации за изпълнението на критерий 9.1:

Във ФОЗ на МУ-Пловдив има предпоставки за осъществяване на редовен мониторинг и осъвременяване на докторските програми, съобразно актуалната научна информация. Изградената система за вътрешен контрол допринася за повишаване ефективността на обучението и изпълняване на целите на дисертациите.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.

Критерий 10.1. Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми

10.1.1. Данни, необходими за самооценка и оценка на качеството на обучение и на образователния продукт, се събират чрез – анализи на учебната документация; на цялостната организация и управление на учебния процес; на научноизследователската и публикационната дейност; анализи за информационния обмен между катедри, факултети и отдели в Университета.

МУ – Пловдив циклично преминава през външно осигуряване на качеството, включително и на докторските програми. **Не са установени процедурни нарушения при реализирането на докторските програми и няма дадени препоръки от външни оценки.**

Докторската програма „Обществено здраве“ в професионално направление 7.4. „Обществено здраве“ се предлага за акредитация на Акредитационния съвет на НАОА за първи път от ФОЗ при МУ-Пловдив.

Констатации за изпълнението на критерий 10.1:

МУ – Пловдив осъществява планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми. Изпълняват се решенията на Академичния и Факултетния съвет за отстраняване слабостите от предходни акредитации на докторските програми в Университета.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направените констатации, ПКЗС предлага на Акредитационния съвет да даде право на Факултета по обществено здраве при МУ-Пловдив да провежда обучение по докторска програма „Обществено здраве“, професионално направление 7.4. Обществено здраве, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт.

V. ПРОЕКТ ЗА ПРЕПОРЪКИ:

1. Регулярно да се обявяват конкурси за редовни докторантури.

Срок: постоянен

Председател на ПКЗС:

/проф. д-р З. Каменов, дмн/